

Organizatorzy

Archiwum Państwowe w Kaliszu

Starostwo Powiatowe w Kaliszu

Współorganizatorzy

Stowarzyszenie Archiwistów Polskich Oddział w Kaliszu

Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Archiwaliów

Der Volksgerichtshof im Wartheland

Sieben Todesurteile wegen Feindbegünstigung

In der Zeit vom 6. bis 9. Dezember 1944 verhandelte der Volksgeschichtshof Berlin in Kallig gegen zehn Deutsche, die sich wegen Vorbereitung zum Hochverrat und Feindbegünstigung zu verantworten hatten. Die Bedeutung des Verfahrens wurde durch die Anwesenheit des Reichstatthalters im Reichsgau Wartheland, Gausleiter Greiter, besonders unterstrichen. Für die Angeklagten standen sich neben den örtlichen Partei- und Verwaltungsspitzen der Oberlandesgerichtspräsident Froboß, der Generalstaatsanwalt Steinberg und der Gauamtsleiter für Volkskultursachen, Universitätskurator Dr. Streit

kämpfenden Gemeinschaft unseres Volkes in den Rücken gefallen zu sein. Nach eingehender Hauptverhandlung erkannte der Volksgerichtshof gegen Heinrich Fulde, Konrad Wünsche, Bruno Lompa, Georg Drescher, Alfred und Elvira Fiebigler sowie Alfred Nowacki auf Todesstrafe. Emil Fulde wurde zu fünf Jahren und Irene Stark zu zehn Jahren Zuchthaus verurteilt. Borena und Hermann Jäger wurden ihres freigesprochen. Den Verurteilten wurde die bürgerlichen Ehrenrechte aberkannt. Ferner erkannte das Gericht hinsichtlich eines Teils der zum Tode Verurteilten auf Einziehung des Vermögens.

In einer weiteren Sitzung verhandelte der Volksgerichtshof gegen die Polen Boleslaw Krawiec, Barbara Pawlak und Tadeusz Pryzki. Diese wurden, da sie sich ebenfalls aktiv für die polnische Widerstandsbewegung eingesetzt hatten, zum Tode verurteilt. Bei einer weiteren Mittagsklausur Janina Stasiak erfolgte Freisprechung mangels Beweises.

Verdunkelung von 16.45 bis 7.25

<i>Tucholski</i>		1908-1918		Włocławek i Łódź		fabrykant Alfred Boczmański i jego żona, która mieszkała w Łódzkiej dzielnicy Śródmieście		eingesetzt hatten, zum Tode verurteilt. Bei einer weiteren Mitangeklagten Janina Stasiak erfolgte Freisprechung mangels Beweises.	
Nazwisko		imię i nazwisko		rodzaj i data urodzenia		rodzaj i data urodzenia		rodzaj i data urodzenia	
<i>Almanson</i>		<i>Edyta Boczmańska</i>		<i>2 dom. Górn. Łódź</i>		<i>2 dom. Górn. Łódź</i>		<i>Włocławek, 1908-1918</i>	
Imiona rodziców		<i>Henryk i Józefa</i>		<i>2 dom. Górn. Łódź</i>		<i>2 dom. Górn. Łódź</i>		<i>Włocławek, 1908-1918</i>	
Urodził(a) się		dn. ... m. ca. ...		dn. ... m. ca. ...		dn. ... m. ca. ...		dn. ... m. ca. ...	
Miejsce urodzenia		miasto, powiat, gmina		miasto, powiat, gmina		miasto, powiat, gmina		miasto, powiat, gmina	

Sylminger 6 Feb.

Kochany Tatusiu

Kiedy Tatusi narzeczona do nas wróci i Myśmij
już zapomnieli jak Tatusi wygląda.
Chamy kłopot czy nam rajce wrzucię język w tym
roku bo jak Tatusia nura to i rajce o nas zapom-
niemy. Włochy się cośien nie do dogo i szczepiwy
i jak narychliwy powiód Tatusia.

Życzymy Tatusiowi zdrowych i wesołych Świąt

Lemak i Tadam.

ZAPROSZENIE

W programie wystąpienia:

- **dr Dominika Płócienniczak:** Od Katynia do Normandii,
czyli rzecz o Bronisławie i Michale Gutowskich herbu Ciołek
(Muzeum Okręgowe Ziemi Kaliskiej w Kaliszu)
- **Aneta Franc:** Ofiary II wojny światowej parafii Skrzebowa
w świetle źródeł archiwalnych
(Stowarzyszenie Archiwistów Polskich Oddział w Kaliszu)
- **dr Ewa Kłysz:** Kaliszanki w konspiracji
(Muzeum Historii Przemysłu w Opatówku)
- **Mateusz Olejniczak:** Marynarze z Południowej Wielkopolski
(Stowarzyszenie Socjum Kępno i Okolice)
- **Ewelina Kurzobrocka-Pipia:** Elwira Fibiger, pseudonim Piano
–konspiracyjna działalność kaliszanki
(Starostwo Powiatowe w Kaliszu)
- **Anna Raczko:** Ocalić przed zagładą – o ratowaniu książek
z Kanału Babinka
(Miejska Biblioteka Publiczna im. A. Asnyka w Kaliszu)
- **Ireneusz Pilas:** Lotnicy polscy Ziemi Kaliskiej
w Wojnie Obronnej 1939 r.
(Muzeum Historii Przemysłu w Opatówku)
- **dr Anna Bestian-Zajac:** O burmistrzu Sulmierzyc,
który na wojnę trafił „koleją, furmanką, pieszo...”
(Archiwum Państwowe w Kaliszu)

Dyrektor
Archiwum Państwowego w Kaliszu
dr Grażyna Schlender

i
Starosta Kaliski
Jan Adam Kłysz

w ramach obchodów

Dnia Archiwisty
i Roku pamięci Bohaterów II wojny światowej

z a p r a s z a j ą

do udziału w konferencji

pt. **Walka mieszkańców Ziemi Kaliskiej**
w czasie II wojny światowej

Archiwum Państwowe w Kaliszu
ul. Poznańska 207
2 października 2025
godz. 10.00